

Infrastrukturdepartementet

Datum
2021-11-16

i.remissvar@regeringskansliet.se
i.transport.remissvar@regeringskansliet.se

Diarienummer: I2021/02381

Halmstads kommuns yttrande över Infrastrukturdepartementets rapport Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet

Halmstads kommun har tagit del av infrastrukturdepartementets rapport Bromma flygplats – underlag för avveckling av drift och verksamhet. Halmstads kommun har tidigare kommit med inspel till ansvarig utredare 2021-06-28. Då påpekade kommunen bland annat att konsekvenser för regionala flygplatser måste belysas tydligare, och att Halmstads flygplats bidrar till stora samhällsnyttor som till stor del är beroende av god tillgänglighet till Stockholm.

Halmstads kommuns synpunkter

Flytt av inrikes flygtrafik från Bromma till Arlanda

Med den nu rådande flygtrafik mellan Halmstad och Stockholm som enbart går till Bromma flygplats innebär förslaget att Halmstad och södra Halland förlorar sin snabba tillgänglighet med Stockholm. De flygbolag som idag trafikerar linjen Halmstad – Bromma har valt att satsa på Bromma flygplats för att flygplatsen erbjuder attraktiva starter och landningstider som flygbolagen behöver för att möta efterfrågan från marknaden. Utredaren har inte i sin utredning kunnat bekräfta att Arlanda kan hantera denna efterfrågan från flygbolag som transporterar passagerare mellan Halmstad och Bromma. Halmstads kommun kom med inspel och synpunkter till Brommautredning 2021-06-28 där man belyste ett antal risker med att Bromma flygplats läggs ned och att det måste säkerställas att det finns kapacitet på Arlanda för att kunna ta emot dessa flyg samt att de kan landa under peaktid då efterfrågan är som störst.

Utredaren konstaterar att Arlanda kan hantera den flygtrafik som går med passagerare på Bromma flygplats idag när aktiviteten är låg i nu rådande pandemitider. Dock är det ytterst oklart hur Arlanda ska hantera flygtrafiken om 3-5 år, då enligt utredaren Bromma flygplats tidigast kan stänga. Andra faktorer som är osäkra är hur återhämtningen av resandet kommer att utveckla sig samt till vilka nivåer. Här spekulerar utredaren i ett antal scenarier och faktorer som kan påverka. Det enda som är säkert i utredningen är att kapaciteten på Arlanda inte är tillräcklig i peaktider i framtiden, speciellt när behovet av inrikesresor sker. Framförallt har Arlanda inte har den förberedelse tiden som krävs för att säkerställa den kapacitet som behövs för att svenskt inrikesflyg ska fungera optimalt.

En annan aspekt är att inrikestrafiken behöver samlas på en terminal likt Bromma flygplats för att passagerarna på ett enkelt och smidigt sätt ska kunna transportera sig vidare i landet. Arlanda har inte kunnat hantera inrikestrafiken på en terminal innan pandemin så även detta behöver säkerställas för att kunna upprätthålla en god tillgänglighet i hela landet innan Bromma flygplats eventuellt avvecklas.

En annan viktig faktor är hur kapaciteten och konkurrenskraften i anslutande resor in till centrala Stockholm ska säkerställas från Arlandas mer perifera läge för att inte en längre restid dörr-till dörr mellan centrala Halmstad och centrala Stockholm ska påverka flygets attraktivitet negativt.

Sammantaget visar utredningen på att det inte finns givna och säkra förutsättningar på Arlanda för flygbolag som trafikerar Bromma Flygplats. Detta gäller även de resenärer som rest via Bromma flygplats. Som resenär kan man inte heller garanteras snabba och kostnadseffektiva marktransporter mellan Arlanda och centrala Stockholm vid en eventuell stängning av Bromma flygplats. Det i sin tur innebär att man inte med säkerhet kan säga att en linjetrafik mellan Halmstad och Stockholm Arlanda kommer att startas upp och som dessutom garanteras en möjlighet att kunna starta och landa under peaktider när det är som mest attraktivt att resa till Stockholm. Om detta skulle infalla kommer Halmstads flygplats endast serva Försvarsmakten och samhällsnyttig flygtrafik som ambulansflyg, brandflyg, havsflyg mm och då vara en beredskapsflygplats som under pandemin.

Tillgänglighet

Utredaren har låtit WSP uppskatta tillgänglighetsförlusten och nyttan av minskad bullerexponering i Stockholm vid eventuell stängning av Bromma flygplats. WSP har kommit fram till att de är ungefär jämnstora om man gör antagandet att flygtrafiken återhämtar sig enligt Trafikverkets tidigare prognoser. Det man kan konstatera är att utredaren ställer tillgängligheten ute i landet som Halmstad, Kalmar, Kristianstad, Trollhättan, Umeå, Växjö och Östersund samt för de som reser från Stockholm ut i landet till dessa regioner mot minskad flygbullerexponering i Stockholms centrala stadsdelar och Bromma. Slutsatsen man kan göra är att om regeringen beslutar sig för att stänga Bromma flygplats kommer tillgängligheten att försämrats drastiskt från dessa orter under förutsättning att man inte säkerställer kapaciteten på Arlanda och anslutande resor mellan Arlanda och centrala Stockholm.

För enbart Halmstads del skulle det innebära enligt Swecos rapport Utvärdering av Halmstads flygplats från 2020 att den tillgänglighet som Halmstads flygplats ger med linjetrafik till Bromma flygplats för privata och offentliga verksamheter samt privatpersoner skulle Halmstad mista 250 miljoner i årliga skatteintäkter för Halmstads kommun. Om inte kapaciteten på Arlanda säkerställs tillsammans med anslutande resor mellan Arlanda och centrala Stockholm säkerställs innan Bromma flygplats stänger är det inte säkert att det finns flygoperatörer som trafikerar mellan Halmstad och Stockholm. Det skulle innebära att de resalternativ som erbjuds är med tåg eller bil.

Enligt Swecos rapport från 2020 så skulle restiden öka från 2 timmar och 40 min med flyg till 5 timmar med tåg och 5 timmar och 30 minuter med bil enkel resa.

Det är därför av yttersta vikt att Arlandas kapacitet och anslutande resor mellan Arlanda och centrala Stockholm säkerställs innan ett eventuellt beslut om att stänga Bromma flygplats beslutas.

Sammantaget medför en försämrad tillgänglighet till Stockholm att näringslivet riskerar att inte kunna fortsätta att utvecklas på ett framgångsrikt och tillfredsställande vis i regioner som Halmstad och södra Halland.

Hållbarhet

Utredaren har konstaterat och redovisat att en avveckling av Bromma flygplats kommer att leda till tillgänglighetsförluster. Tillgänglighetsförlusten ökar då det blir en ökad transportkostnad för resor mellan flygplatsen och målpunkter i Stockholmsregionen.

I utredningen har det resonerats om vad en avveckling av Bromma flygplats kan leda till för konsekvenser ur ett jämställdhetsperspektiv. Utgångspunkten är att tillgängligheten, speciellt i resor som sker över dagen, är en viktigare parameter för kvinnor än män, beroende på den större insats kvinnor gör i det obetalda arbetet i hemmet. Den extra tidsuppspoffring som en sämre tillgänglighet innebär är troligen en relativt sett större förlust för kvinnor än för män. Utredaren menar att det i ett jämställdhetsperspektiv därför är angeläget att effektivisera restiden genom att ”Brommafiera” Arlanda och att utveckla en effektivare kollektivtrafik till och från flygplatsen.

Eftersom tillgängligheten försämras med Sveriges huvudstad kommer Halmstad och södra Halland att uppfattas som en mer isolerad region och då särskilt för kvinnor vilket i sin tur medför en långsammare eller till och med en negativ utveckling av samhället i regionen. Det som övertid kommer påverkas är ett sämre företagsklimat som inte blir lika attraktivt att bo på och att besöka. Halmstad och södra Halland kommer få svårare att vara den levande plats som eftersträvas. Det är därför av yttersta vikt att Arlandas kapacitet och anslutande resor mellan Arlanda och centrala Stockholm säkerställs samt att Arlanda ”Brommafieras” innan ett eventuellt beslut om att stänga Bromma flygplats beslutas.

Flyget kan på kort sikt inte ersättas med andra färdmedel. Ett resande som på sikt kan förflyttas från flyg till tåg eller elbil kommer att belasta den infrastrukturen hårdare. Med nu rådande brist, som påtalas allt oftare, i tillgång på fossilfri el riskerar en övergång till elektrifierade transporter att öka behovet med stödkapaciteter av elkraft som kommer från fossila bränslen. Samtidigt kommer det ta lång tid innan alla biltransporter sker med elbil mellan Halmstad och Stockholm. Halmstads kommun har som mål att aktivt driva omställning till ett miljömässigt hållbart samhälle. Flyget släpper ut mindre växthusgaser än en genomsnittlig bensinbil och bör därför förespråka ett resande med flyg som drivs med fossilfritt bränsle mellan Halmstads flygplats och Bromma flygplats.

För Halmstads kommun

Jonas Bergman, kommunstyrelsens ordförande

Mattias Rossköld, kommundirektör